

Palestina

Nummer 4-2004 Pris 25 kr

På cykel till Palestina

Arafat – fredssymbolen

Israeliska barn uppfogas till soldater

Från Stockholm till Jerusalem Att cykla för fred

Jag kämpar mig uppför på en otjänlig cykel med punktering som dekorerats med allehanda vimplar. Vid min sida cyklar en franskstuderande palestinier på min tiotusen-kronorscykel och kämpar lika mycket som jag eftersom han inte är van vid att använda cykelns växlar. Sida vid sida segar vi oss uppåt, jag, en svensk-israelisk jude och han, palestinier, mot ett och samma mål.

Hur sammanfattar man 4 500 kilometers upplevelser? De flesta uppfattar en sådan resa framför allt som fysiskt ansträngande, men den psykiska ansträngningen är den största utmaningen. Det viktiga var engagemanget, möjligheten att, medveten om orättvisorna, konkret göra något åt saken.

I juni såg jag av en slump en annons på Palestine Monitors hemsida om en cykelresa för fred. Jag tänkte instinktivt att detta är något jag måste göra, trots de umbäranden och kostnader det skulle medföra. Efter två månaders förberedande lämnade jag den första augusti Stockholm under regntunga moln, som följde min cykelväg till Göteborg och över havet till Storbritannien och Newcastle. Cykelresan fortsatte till London varifrån den officiella starten gick den 14 augusti.

En brokig skara

Dagen efter var det dags för min andra färjeövergång, nu tillsammans med 25 främmande personer, som jag skulle komma att spendera de flesta av dygnets timmar med. En brokig skara från världens alla hörn i åldrarna mellan 12 och 65 år. Bland oss finns medborgare från Irland, USA, Australien, Storbritannien, Israel, Sverige, Grekland, Italien och Tyskland, med ursprung i ännu fler länder. Det som förenar oss är vår övertygelse om att våldet måste upphöra.

Franska landsbygden är oerhört vacker och landskapet oftast platt. Likt en orm slingrar vi oss genom pittoreska byar och fält. I Paris möttes vi av en entusiastisk folkmassa som ordnat en stor demonstration mot okupationen på Bastilletorget där många bekanta organisationer deltog. Bland andra mötte jag Kvinnor i Svart.

Vi fortsatte ut på den rofyllda landsbygden och plötsligt i ett våldsam oväder målades himlen svart, regnet vräkte ner och kastade oss nästan av cyklarna. Några hävdade ironiskt att den israeliska underrättelsetjänsten Mossad låg bakom det dåliga vädret.

Flaggor i regnbågens färger

Allt oftare dök frågan om representation upp bland oss cyklister. Vi bar den palestinska flaggan. Men för att uppmuntra till fred krävs bekräftelse av båda sidor, argumenterade några. Andra sa att de aldrig skulle kunna cykla under okupationens flagga, alltså den israeliska. Vi kom fram till att fred innebär respekt för båda folken. Därefter bar vi flaggor i regnbågens färger och med de olika språkens ord för fred: PEACE, PAIX, PACE, SALAM och SHALOM.

Längst vägen stod de uråldriga Jurabergen. I långsam takt arbetade vi oss uppför berget tills vi nådde gränsen. På en restaurang vid Genève sjöns strand mötte vi våra schweiziska vänner; musik, bad och god mat. En av servitörerna blev så inspirerad av stämningen så att han dagen efter lämnade sitt arbete, packade sina saker och cyklade med oss till Jerusalem!

Över Alperna

Visst hade jag föreställt mig Alperna som en utmaning, men inte en bergsklättring som denna. Med lägsta växeln och mjölksyra i benen kämpade vi oss upp för slingrande vägar. Cyklades som i en saga med snötäckta toppar, kobjällror i fjärran, små byar längs sluttningar och dalar. Toppen blev ett crescendo av glädjeutrop; vi möttes av påhejningar och kramar. Italien här kommer vi!

Från Brindisi på den italienska stövelns klack bordade jag för tredje gången en färja, denna gång med 25 vänner.

I Grekland häpnade vi ständigt över den underbara utsikten, laguner av himmelsblått vatten och stränder som aldrig vill ta slut. Dock finns det inte en enda platt väg i detta land och värmen suger ut varje gnista av energi. Vi återhämtade oss under svala kvällar med fantastiska mottagningar och dundrande tal.

Trådarna knöts ihop

Resans avslutande kapitel kom, som i vilken roman som helst, att bli intressantast. Alla upplevelser förstärktes, inte minst för att jag på sätt och vis kom hem. Trådarna knöts ihop...

Från Jordanien behövde vi korsa gränsen till Israel. Till vår överraskning gick det utan svårigheter och vi fortsatte mot Nazareth i Israel. Strax söder om Nazareth cyklade vi in i Jenin på Västbanken, flyktinglägret vid sidan av den uppbrutna, dammiga vägen, arbetslöshetens och hopplöshetens hemstad. Skrikande barn överallt och reportrar hungriga efter reportage.

Resan fortsatte ibland i 40 graders värme. Jenin följdes av Nablus som var helt stängt. Den israeliska militären hindrade oss liksom andra människor och fordon, inklusive ambulanser, från att komma in i Nablus. Vi väntade under dagens fyra varmaste timmar, medvetna om att detta är vad det palestinska folket dagligen utsätts för. Vi övernattade i byn Howwarah som drabbats svårt av de omkringboende bosätternas aggressioner, godtyckliga misshandel och förtryck.

Resan fortsatte på demolerade och avspärrade vägar till Tulkarem och flyktinglägret Nur Shams. Staden kvävs av apartheidmuren som lagt beslag på stora delar av dess jordbruksmark. Vidare längst branta vägar till Bir Zeit universitetet utanför Ramallah, där vi fick reda på att en stor mottagning väntade.

Vi trängde oss igenom en folkmassa av tusentals studenter på universitetets campus och hyllades som om vi vore fotbollshjältar. Det var en euforisk och obeskrivlig upplevelse, som fick mångas ögon att tåras.

Hon cyklade hem för att visa världen

Framför mig såg jag hur den palestinska flaggan vandrade bakåt mellan cyklisternas händer. Sahar, en av cyklisterna, såg mig i ögonen och tvivlade en sekund innan hon skickade flaggan till mig. Trots att vi cyklat över 3 000 km tillsammans betvivlade hon ett ögonblick mitt engagemang för palestiniernas rättigheter. 1967 hade hon som barn tvingats fly från sitt hem tillsammans med sin mor.

Nu kom hon tillbaka, cyklandes från London. Hon cyklade hem för att visa världen vad hennes folk utsätts för, och jag cyklade hem för att visa världen vad min regering utsätter dem för. Det var första gången jag kände att vi kanske har uppnått något, kanske var det inte förgäves. Om vi har ingett denna grupp av studenter, morgondagens ledare och föräldrar, hopp om fred så har vi sannerligen uppnått något.

Vidare till Abu Dis, en stad som delats och blivit avskuren från Jerusalem av muren. Det ger ett nästan surrealistiskt intryck, men är ett ofattbart monument över förtrycket. Som ett nästan ironiskt inslag i den hopplösa miljön satsade vi vår heder under en match på en stenlagd fotbollsplan vid muren mellan Abu Dis lokala fotbollslag och The Peace Cycle. Vi, en brokig skara cyklister i sandaler mötte en samspelad trupp. Skymningen avbröts matchen och vi vandrade hemåt med en hederlig förlust, 3-1.

En mur som ingen röst kan höras igenom

Efter de dagarnas upplevelser kunde vår diplomatiska och balanserade ståndpunkt inte upprätthållas; Israels försvarsarmé blev Israels ockupationsarmé. Vi kände ett allt större förakt för det israeliska samhället som tillåter detta förtryck. Som israel försökte jag förklara regeringens medvetna strategi att separera folken och medvetet ljuga och förvrida sanningen. Den israeliska regeringen har sagt att de skall bygga en mur som inte ens fåglarna kan passera. Vad de bygger är en mur som ingen röst kan höras igenom, en mur som ska hindra all mänsklig kontakt.

Jerusalem nästa och min resa var till ända. Jag lämnade gruppen tidigt för att fortsätta till min familj i Israel, en annan värld på ett par kilometers avstånd. Jag tog farväl av ett sammanhang som förvandlat mig under 4 500 kilometers ansträngningar, intryck, funderingar och upplevelser. De umbäranden som vi uthärdat och de individuella ansträngningar som krävts för att genomföra den långa utmattande resan bleknar i jämförelse med det lidande jag har bevittnat hos det palestinska folket.

Många israeler anser att endast de själva kan lösa sina problem, att insatser utifrån, som denna, är meningslösa. Men om israelerna själva inte lyckas bryta våldsspiralen vem ska då göra det åt dem, vem ska förmå dem att förstå? Och vem ska ingjuta hopp bland palestinierna medan israelerna funderar?

Utan hoppet infinner sig förtvivlan...

Text: Jonatan Stanczak

Foto: "fredscyklisterna".

För information, bilder och sponsring:
www.thepeacecycle.org

Paus i Alperna

Vänner på vägen: Till vänster våra två palestinska deltagare Ali och Sahar, till höger är jag omgiven av Bex och Louise som cyklat från London.

Samling nedanför Akropolis i Aten. En känsla av framgång – inte långt kvar nu! Jag syns som nummer två från vänster överst. Totalt var vi 26 deltagare.

De första cyklisterna ser folkmassan framför sig vid Bir-Zeit-universitetet och pulsen stiger...

Ledare: Äntligen svensk Palestinaoffensiv?

5

Betyder Göran Perssons besök vid begravningsceremonin för Yassir Arafat i Kairo att en svensk Palestinaoffensiv är på gång?

Arafat – fredssymbolen

6

Som symbol kommer Yassir Arafat likt Salah Al-Din att gå till historien som en av arabvärldens stora gestalter.

Gaza: "Ockupationen är roten till det onda"

8

Sedan Israels premiärminister Ariel Sharon tillkännagav sin plan för ett ensidigt tillbakadragande från Gaza, har världssamfundet engagerat sig i en debatt om planens följder....

"Israeliska barn uppfostras till soldater redan från förskolan"

10

I ett samhälle som är så djupt militariserat som det israeliska är det inte lätt att ifrågasätta armén.

Studentutbyte: "Vi har kunnat prata med varandra om allt."

12

Alla erkänner att de blev förvånade över att de är så lika trots att de kommer från så väldigt skilda bakgrunder.

Ockupation

14

På nyheterna meddelar de att en 16-årig pojke från ett flyktingläger utanför Nablus har utfört en självmordsattack. I Tel Aviv tog han på måndagen med sig tre oskyldiga...

"Soldaterna har tagit mig många gånger på vägen till Jerusalem."

22

Sommaren 1999 var ett palestinskt fotbollslag med ungdomar från Abu Dis på besök i Sverige. Hur har det gått för killarna i laget?

Palestina

ges ut av
Palestinagrupperna i Sverige (PGS)
med fyra nummer per år.
ISSN 1100-4746
© 2004 Palestinagrupperna i Sverige
Tryckt hos Tryckverksta'n, Örebro

Ansvarig utgivare Per Gahrton. Redaktör och layout Håkan Brunnström.

Omslagsbild Bir Zeituniversitet tar emot "Fredscyklarna".

Redaktion Anna Wester, Lisa Norman, Håkan Brunnström.

Innehållet För innehållet i osignerade artiklar svarar redaktionen. För innehållet i signerade artiklar svarar respektive författare. Redaktionen ansvarar inte för insänt, ej beställt material.

Adress Palestina Nu, Palestinagrupperna i Sverige, Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm, 08 - 641 72 88 E-post info@palestinagrupperna.se

Hemsida www.palestinagrupperna.se

Prenumeration Löpande 4 nummer: 90 kr. Institutioner 130 kr.

Postgiro 55 57 17-8, adress se ovan.

Presslagt 041203.

Äntligen svensk Palestinaoffensiv?

Betyder Göran Perssons besök vid begravningsceremonin för Yassir Arafat i Kairo att en svensk Palestinaoffensiv är på gång? Det är inte omöjligt. Den svenske statsministern kunde ha stannat hemma utan att det hade väckt uppmärksamhet, eftersom alla andra EU-länder nöjde sig med att skicka utrikesministrar. Istället valde han att ge Ariel Sharon en diplomatisk örfil genom att hedra en person som enligt den israeliske regeringschefen är terrorist.

Kanske har Göran Persson lyssnat på Laila Freivalds ögonvittnesskildring från apartheidmuren. Kanske har han insett att det är allvar när f d utrikesministrar från fyra partier kan enas om ett DN-utspel för kraftfullare svenskt stöd för Palestina. Kanske har Mordechai Vanunus asylansökan påmint honom om att världens farligaste kärnvapen varken finns i Iran eller Nordkorea, utan i Israel.

Yassir Arafats bortgång påminner omvärlden om att Palestinakonflikten snabbt kan halka ur askan i elden.

En orsak är förstås möjligheten att Arafat efterträds av folk som inte har samma möjlighet som han att göra rimliga kompromisser med folkligt stöd. Den tillförordnade PLO-ledaren Abu Mazen har visserligen rykte om sig att vara ännu förhandlingsvilligare än Arafat. Men mordförsöket mot honom redan dagen efter Arafats begravning visar att hans position är långtifrån självklar.

En annan orsak är att förutsättningarna för en kompromisslösning med två suveräna stater håller på att undergrävas av Israels erövringspolitik. Ett av många exempel på ökade insikter om detta är en färsk rapport från Christian Aid med den talande titeln "Facts on the ground – the end of the two state solution". Alltfler menar att Israels mur utgör framtidens de facto gräns. Hur många palestinier kan godta det? Visst finns det palestinska ledare som kan tänka sig judiska bosättningar kring Jerusalem, men bara förutsatt att innevånarna blir palestinska medborgare. Hur många av dessa religiösa extremister skulle acceptera det?

I det läget menar allt fler att tvåstatslösningen är överspelad, att det är dags att återuppliva Fatahs gamla idé om en enda demokratisk stat i hela det gamla brittiska mandatet Palestina. På pappret är det en rimlig tanke. Etniskt definierade stater tillhör en gången tid. I f d Jugoslavien har ju världssamhället under stor enighet bestämt att alla stater skall vara mångkulturella. Men när det gäller Israel accepteras en "judisk stat". Principiellt är det en anakronism. Samtidigt känner alla till den speciella historiska bakgrunden. Och inget tyder på att det inte skulle finnas en massiv folkmajoritet i Israel för att behålla statens karaktär av "nationalhem" för hela det judiska folket. Faktum är att varje försök att ändra på detta skulle möta våldsamt motstånd från de flesta israeler. Det är inte osannolikt att Israel hellre skulle använda kärnvapen än ge upp sin judiska karaktär. Det var dessa grundfakta Fatah insåg när man övergav sin idé om en enda demokratisk stat i regionen, erkände Israel och började arbeta för en tvåstatslösning.

Alternativen är tydliga: Krig eller apartheid. Ingetdera är acceptabelt. Därför måste omvärlden ingripa med kraft och tvinga Israel att godta en reellt suverän palestinsk stat inom 1967 års gränser. Kanske är det detta Göran Persson äntligen förstått. Kanske vill han återuppliva Sveriges fredstraditioner, symboliserade av personer som Folke Bernadotte, Gunnar Jarring, Sten Andersson. I så fall har han Palestinagruppernas stöd.

Per Gahrton 041118

"Det är inte osannolikt att Israel hellre skulle använda kärnvapen än ge upp sin judiska karaktär."

Arafat – fredssymbolen

Militärmusikkåren hade övat i flera dagar. Från min utsiktsplats på ett hustak i Ramallah kunde jag se hur allt var upplagt för en slutceremoni för PLO-ledaren Yassir Arafat på Muqata´höghusetets gård i pampig statsbegravningsstil. Jag blev inte förvånad när högtidlighetsballongen punkterades med ett folkligt vrål ungefär en sekund efter det att den egyptiska helikoptern med presidentkistan landat. Det var symboliskt. Den palestinska befrielseströrelsen är ingen pampströrelse utan det närmaste man kan komma en folkströrelse i arabvärlden.

Jag träffade Arafat några gånger, i Beirut, Tunis, Baghdad, Stockholm, Gaza. Likt de flesta andra som mött honom kunde jag konstatera att TV-mediet ljuger. På nära håll var det inte svårt att förstå att han blev den palestinska nationens sammanhållande länk.

Visserligen var Arafat inte demokrat i västeuropeisk mening. Men han var inte heller diktator. Snarare var han en sorts stamhövding, personligen okorrumpad, men samtidigt medansvarig för korruption bland medarbetarna genom att, som hans palestinske biograf Said K Aburish hävdar, köpa deras lojalitet. Arafats brister känner palestinerna till bättre än alla utländska vedersakare. Det är inte människan Yassir Arafat med alla normala mänskliga skröpligheter de kommer att sakna, utan symbolen. Inget ord har varit så vanligt i eftermälen och rubriker i palestinska medier som detta: Ramz, symbol. Qaid al-ramz, symbolledaren!

Som symbol kommer Yassir Arafat likt Salah Al-Din att gå till historien som en av arabvärldens stora gestalter, menar hans israeliske vän, fredskämpe Uri Avnery. Som död, menar Avnery, blir Arafat mångdubbelt farligare för Israel än som levande. Ja, för hökarna, murbyggarna, marktjuvarna och förtryckarna. Men inte för fredsälskarna. En av de vanligaste affischerna med Arafats bild runt begravningsplatsen i Ramallah hade texten: Batal al-salam al-adil – den rättvisa fredens hjälte! I döden lever Yassir Arafat upp till sitt Nobelpris, in i historien går han som symbol för palestinernas längtan efter fred – i världighet.

Per Gahrton

Yassir Arafat

Yassir Arafat var folkvald president i ett land som aldrig blev till under hans livstid. Han begravdes på gården intill sitt nästan totalt raserade "residens" Muqata där han suttit i husarrest alltsedan Israel återockuperade Västbanken 2002. Arafat fick en folklig begravning och följdes till sista vilan av

10 000-tals palestinier. Begravningen var smått kaotisk, men jag tror att Arafat skulle ha gillat det då han framför allt var folkets man.

FOTO: Yvonne Fredriksson.

Gaza: "Ockupationen är roten till det onda"

Salah Abdel Shafi,
Director General Gaza
Community Mental Health
Program.

Sedan Israels premiärminister Ariel Sharon tillkännagav sin plan för ett ensidigt tillbakadragande från Gaza, har världssamfundet engagerat sig i en debatt om planens följder för fredsprocessen i allmänhet och för situationen i Gaza i synnerhet. De flesta länder välkomnade planen som en möjlighet att bryta dödläget och återuppta arbetet för att genomföra den internationellt uppbackade "vägkartan för fred". Bland palestinierna mottogs planen med stor skepsis.

Å ena sidan hävdar premiärminister Sharon att det inte finns någon partner att förhandla med på den palestinska sidan och att Israel därför kommer att genomföra planen ensidigt, å andra sidan har han gjort helt klart från början att Israel kommer att annektera stora judiska bosättningsblock på Västbanken och i östra Jerusalem.

Samtidigt fortsätter Israel att bygga muren på Västbanken och runt Jerusalem, vilket *de facto* kommer att hindra etablerandet av en livskraftig och oberoende palestinsk stat. Det leder i sin tur till att palestinska områden på Västbanken omvandlas till bantustans i ett apartheidsystem.

Israel har totalt och ovillkorligt stöd från USA

Mest oroande är det faktum att Israel har totalt och ovillkorligt stöd av den amerikanska regeringen. Under ett av Sharons senaste besök i Washington gav USA:s president sitt stöd för Sharons plan, ett stöd för Israel att annektera vissa bosättningar som byggts illegalt på ockuperat palestinskt område.

Vem som helst kan förstå att denna plan för ett tillbakadragande från Gaza endast handlar om att omdisponera de israeliska trupperna så att Israel ändå kontrollerar alla Gazas yttre gränser, gränsövergångar, lufttrum och farvatten. Israel kommer även i framtiden att förbehålla sig rätten att gå in i Gaza närhelst man finner det nödvändigt.

I en studie av planen om ett tillbakadragande och den palestinska ekonomin kom Världsbanken fram till att tillbakadragandet i sig "kommer att ha mycket liten effekt på den palestinska ekonomin och på palestiniernas försörjningsmöjligheter, eftersom planen endast föreslår begränsade lättnader i avspärrningspolitiken".¹ Med andra ord, om israelerna lämnar Gaza och håller området stängt från utsidan så leder det till att Gaza blir ett stort fängelse med nästan en och en halv miljon människor, som lever i fattigdom.

Den största faran i dag är ett totalt sönderfall av samhället

I dag är den sociala och ekonomiska situationen i Gaza mycket alarmerande. Omkring 65 procent av befolkningen lever under fattigdomsgränsen² och arbetslösheten är nästan 50 pro-

cent. Den palestinska myndigheten lider av en djup ekonomisk kris och kan knappast fullgöra sina skyldigheter mot medborgarna. Den interna säkerheten försämrats, rättssystemet fungerar inte och polismyndigheten är förlamad. Det har i sin tur lett till ökat klintänkande, laglöshet och till att de militanta fraktionernas inflytande växer. Den största faran i dag är ett totalt sönderfall av samhället; det skulle inte bara hota den interna stabiliteten utan också påverka hela regionen.

Under tiden har Israel intensifierat sin militära aggression mot det palestinska folket, framför allt i Gaza. I den nyligen genomförda invasionen av norra Gaza – den blodigaste attacken sedan utbrottet av Intifadan i september 2000 – dödade de israeliska styrkorna mer än 130 palestinier och skadade drygt

Fakta om Gaza

Här bor 1,3 miljoner palestinier varav 80 procent registrerade flyktingar och 7 300 (0,5 procent) israeliska bosättare. Ytan är 365 km² – 45 km långt och 12 km brett på det bredaste stället.

Befolkningstätheten är 25 400 personer per km² vilket gör Gaza till världens mest tätbefolkade område.

Källa: www.nad-plo.org/maps.php

400 människor på mindre än tre veckor. Bland de döda fanns 38 barn. Totalt jämnades 95 hus med marken och mer än 200 hus blev delvis förstörda.

Vardagen präglas av hopplöshet och extremt våld

Oron är stor över de långvariga psykologiska effekterna i de samhällen som utsätts för så extremt mycket våld. Många människor som drabbats direkt av våldet är traumatiserade, men även medicinsk personal och andra som arbetar i humanitära organisationer.

Enligt en ny studie, som gjorts av Gaza Community Mental Health Program, uttrycker mer än 20 procent av de undersökta barnen att de vill dö, att de vill bli martyrer. När vardagen präglas av hopplöshet, lidande och extremt våld har barnen förlorat meningen i livet. En hel generation drivs till att bli potentiella självmordsbombare. Dessutom visar cirka 34 procent av barnen akuta symptom på posttraumatisk stress, PTSD.

Världssamfundet tycks stå helt hjälplöst inför det som sker. Medan den amerikanska regeringen ger ovillkorligt finansiellt och politiskt stöd till Israel, ser Europa antingen på eller kommer bara med tomma ord. EU är den palestinska myndighetens största ekonomiska bidragsgivare. De senaste fyra årens erfarenhet har utan tvivel visat att finansiellt stöd är ett slöseri med resurser om det inte kombineras med aktivt politiskt ingripande.

Israel har om och om igen förstört många EU-finansierade projekt på de ockuperade områdena och vägrar att ta ansvar för befolkningen så som en ockupationsmakt enligt den IV Genèvekonventionen är skyldig att göra. Detta är en "lyxockupation"; Israel ockuperar och världen betalar.

Efter mer än ett decennium sedan fredsprocessens början och mer än fyra års Intifada, måste omvärlden se verkligheten. Ockupationen är roten till det onda. Ett slut på ockupationen kommer inte bara att ge palestinierna en egen stat, det skulle också betyda säkerhet för Israel och småningom möjlighet till välstånd för hela regionen.

Tillfälliga lösningar och ensidighet leder i bästa fall till minskade spänningar eller fördröjning av en katastrof, men definitivt inte till den stabilitet som regionen så väl behöver.

Europa måste ta tag i de verkliga orsakerna till problemen

Världen och särskilt Europa har ett juridiskt och moraliskt ansvar i regionen. Inte bara på grund av att Europa bidrog till att skapa problemet, utan för att Europa har starka ekonomiska och politiska intressen i området. I globaliseringens tid har problemen i Mellanöstern direkt politisk och ekonomisk inverkan på Europa. Europa måste ta tag i de verkliga orsakerna till problemen – ockupationen, fattigdom och underutveckling. Terror är den logiska följd av dessa problem.

Den israeliska politikern Yossi Sarid sade en gång: "Occupation is the biggest factory for suicide bombers and this factory must be closed down". Jag kan bara hålla med.

Gaza, 2004-11-01

Salah Abdel Shafi

Översättning: Yvonne Fredriksson.

1 Disengagement, the Palestinian Economy and the Settlements. The World Bank, June 23, 2004. Page i.

2 Fattigdomsgränsen definieras som en inkomst på två USD per person och dag.

Palestina Nu 4-2004

Gaza Eretzvägspärren våren 2004 är stängd för utländska besökare. För palestinier är detta en verklighet sedan länge då de mycket sällan kommer över denna gräns. FOTO: Johanna Heilig.

Israels "utrymningsplan" för Gaza

Planen som det står hård strid om i Israel upprepar bara Osloöverenskommelsens misstag: Israel drar sig tillbaka från tätbefolkade palestinska områden samtidigt som man bibehåller militär och ekonomisk kontroll över områdena.

De 17 israeliska kolonierna/bosättningarna har 7 300 invånare i Gaza och med tillhörande vägar och militära installationer kontrollerar de omkring 15 procent av Gazaremsan enligt Israels Ministry of Planning, 2000. Denna siffra har ökat avsevärt sedan dess och vissa bedömare beräknar den idag till 38 procent.

Gazaremsan kommer att förbli ockuperat område även efter "utrymningen" eftersom:

- * Palestinskt vatten utanför Gazaremsan förblir under Israels kontroll.
- * Palestinskt luftrum förblir under Israels kontroll.
- * Gränsövergångarna förblir under Israels kontroll.
- * Palestinska hus kommer att förstöras av Israel. Idag finns en "buffertzona" i Rafah vid egyptiska gränsen som är flera kilometer lång och 200 meter bred.
- * Vatten, elektricitet, gas och drivmedel förblir under Israels kontroll.

Källa: www.nad-plo.org/maps.php

Israeler som utmanar Israels militarisering:

"Israeliska barn uppfostras till soldater redan från förskolan"

I ett samhälle som är så djupt militariserat som det israeliska är det inte lätt att ifrågasätta det som anses vara livsavgörande för den israeliska staten – armén. Ändå blir det allt fler israeler som vill ha ett annorlunda samhälle. "Vi är som myggor, som surrar om detta budskap. Jag vet att det finns många som tycker som vi", säger Tal Haran, en av medlemmarna i Ny profil.

Det började med två kvinnogrupper som träffades och samtalande om armén, kvinnor och militarisering. De hade alla olika bakgrund, men en sak förenade dem: de var trötta på hur djupt militariseringen genomsyrar deras land. 1998 bestämde de sig för att bilda den första anti-militaristiska organisationen i Israel, Ny profil. För någon som bor i ett land utan krig och konflikt kan det tyckas okontroversiellt, men i Israel är det extremt radikalt. Tal förklarar varför:

– Militarisering har framställts som livsnödvändigt, som enda möjligheten för Israels existens. Mot bakgrund av Förintelsen anses militär makt vara förutsättningen för att världen ska låta Israel finnas.

Uppfostrade till att vara soldater från förskolan

Alla israeliska medborgare, både kvinnor och män kallas till mönstring när de är 16 år. Två år senare börjar de sin värnplikt i armén, kvinnor i två år och män i tre. Därefter har männen en månads armétjänstgöring varje år tills de är 45 år.

Militärtjänsten är inte bara tidskrävande. Armén har också en stark påverkan på samhället i övrigt. Till exempel så ägs en av de största radiokanalerna i Israel av armén. I utbildningsmaterial och i reklamen används ofta bilder på soldater.

– Israeliska barn uppfostras till soldater redan från förskolan, säger Ronnie Barkan, medlem i Ny profil.

I förskolan är det tradition att barnen ska skicka godis till soldater i fält vid olika högtider. Ny profils medlemmar har försökt få föräldrar att föreslå förskollärare att i stället skicka godis till barn på sjukhus.

– Till och med ett så litet motstånd mot militariseringen är svårt att få gehör för i Israel, förklarar Tal. För israeler är det lika omöjligt som om du skulle gå in i en kyrka och börja skrika och svära mot korset. Bara att komma med ett sånt förslag går emot det heligaste av heliga – armén – som hela vår existens vilar på.

Ett militariserat barn

Tal är inte främmande för armén. Hon föddes i Israel två år före självständigheten och hennes pappa var underjordisk soldat i en extrem judisk självständighetsgrupp som slogs mot britterna.

– Armén har format mitt liv, säger Tal. Jag var ett mycket militariserat barn.

Tal har tjänstgjort i armén under två krig, både 1967 och 1973 och ifrågasatte inte det då. Efter tiden i armén började hon med konststudier, blev danserska och flyttade utomlands. Tid och bortavaro från hemlandet gjorde att Tals åsikter långsamt förändrades och hon blev politiskt medveten.

För Miriam Hadar, en kvinna i 40 årsåldern, var det annorlunda. Eftersom hon föddes och växte upp i Holland gjorde hon inte värnplikt.

– Trots det hittar jag massor av tillfällen att protestera, säger Miriam.

– Som att uppfostra en militärvägrare, skrattar Tal.

Hon refererar till Miriams son Micha, som är 18 år och på väg att bli rekryterad i armén. Miriam berättar en historia om hur Micha förra året erbjöds att gå en kurs i skolan med rubriken "Introduktion till armén och familjelivet". Då gick Miriam och pratade med läraren. Hon ifrågasatte kursen och erbjöd i stället att själv komma till skolan och berätta om Ny profil, men läraren vägrade.

– Jag har inga illusioner om att kunna förändra deras sinnen, men jag tror att droppe efter droppe kan urholka stenen, säger Miriam.

Beredd att sitta i fängelse

Ronnie Barkan gick med i armén efter flera års tvekan.

– Jag hade en känsla av att vara parasit om jag inte deltog i armén, säger Ronnie. Men när jag väl hade fattat mitt beslut att lämna armén försvann den föreställningen.

Han var beredd att sitta i fängelse för sin vägran, men en medkännande kvinnlig officer hjälpte honom. Till slut blev han frikallad med diagnosen "personlighetsklyvning". I Israel är det vanligt att frikallas från armén med hjälp av psykiatriska diagnoser utan verklighetsgrund.

Att ifrågasätta historien

Ny Profil är inte den enda organisationen som kämpar för rätten att vapenvägra, men de gör det på ett unikt sätt.

– Vi konfronterar inte bara den nuvarande situationen, utan också historien, säger Tal. Ny profil vill också utmana det militära tänkandet. I det normala israeliska militära sinnet agerar du snabbt, starkt och elegant. Vi försöker säga: sluta med att försöka hitta militära lösningar. Låt oss börja med att ifrågasätta vårt förflutna, att ifrågasätta axiomen. Om ockupationen skulle hävas imorgon och armén skulle nedrusta, så kommer vi inte ens att ha börjat avmilitarisera. Det handlar inte bara om armén. Armén är ett symptom.

Möte i Tel Aviv: Tal Haran, Miriam Hadar, Ronnie Barkan (till vänster). Tal demonstrerar vid en demonstration i Abu Dis, tillsammans med palestinier och israeliska fredsaktivister när Arun Gandhi kom på besök i slutet av augusti (till höger).

Hon säger att de flesta organisationer som arbetar för rätten att vägra bära vapen inte är redo att utmana de israeliska axiomen, till exempel sionismen.

– De vill spara kakan och samtidigt äta den. De vill ha fördelen av att vara dominanta män, men samtidigt vill de ha rent samvete, säger Ronnie.

Vad som hände när staten Israel bildades

Inom fredsrörelsen i Israel finns det knappast någon analys eller diskussion om vad som hände när staten Israel bildades. Ny profil är en av de få organisationer som vill prata om problemen som rör den frågan.

– Staten Israel föddes genom Nakban (Katastrofen), som palestinerna benämner kriget 1948. Trots det uppfostras vi att betrakta armén med stolthet, säger Ronnie.

Omvandla Israel till ett civilt samhälle

Tal, Miriam, Ronnie och ett 40-tal aktiva medlemmar i Ny profil kämpar för att omvandla Israel från ett militärt till ett civilt samhälle. Starka kulturella och politiska krafter arbetar emot dem. I ett land med talesättet ”armén kommer att göra människa av dig” är det inte lätt att få genomslag med ett budskap om anti-militarism. Trots det fortsätter medlemmarna i Ny profil att surra fram sitt budskap som envisa myggor. Även om de och andra krafter för fred är få i Israel så börjar de få positiva reaktioner från människor.

– På vår hemsida på nätet är det många människor som svär åt oss och kallar oss för förrädare. Men i dag är det fler och fler som säger saker som till exempel: ”Ni gör ett heligt arbete.”

Text och foto: Martin Smedjeback, ekumenisk följeslagare.

För mer information om följeslagarprogrammet, se:
www.fredskultur.nu/foljeslagare eller www.eappi.org

Läs mer om Ny Profil: <http://newprofile.org>

Ny profil

Ny profil bildades 1998. Medlemmarna är män och kvinnor i alla åldrar. Mer än 1 000 människor över hela världen prenumererar på Ny profils nyheter på nätet. Ny profil bygger på feministiska arbetsformer med öppna och jämlika diskussioner.

I Ny profils folder står:

- * Ny Profil har som mål att förändra det israeliska samhället:
- * Från ett militariserat till ett civilt samhälle.
- * Från ett diskriminerande och förtryckande samhälle till ett jämlikt samhälle.
- * Från en ockuperande nation till en respekterande granne.

Ny profil agerar för att:

- * Reducera militariseringen av Israels regering, samhälle och kultur.
- * Ändra sinnelaget som driver oss från det ena kriget till det andra och som rättfärdigar den pågående ockupationen av palestinska territorier.
- * Få juridiskt erkännande för den universella mänskliga rättigheten att vapenvägran.

Ny profilaktiviteter:

- * Arbeta med lärare och utbildare för att reducera militärens inflytande på utbildningen.
- * Workshops, studiecirklar och konferenser för att öka medvetenheten om militarismens roll i det israeliska samhället och i utbildningar.
- * Spridandet av anti-militaristiska idéer i både traditionella och alternativa medier.
- * Juridiskt och moraliskt stöd till vapenvägrare.

Hela gänget. Maja, Karl (överst), Shuruk, Hindh, Ayman, Sara, Kate, Kholoud och Maria.

– Jag vågade inte packa väskan för än natten innan vi skulle åka, berättar Kholoud. Jag trodde aldrig att vi verkligen skulle komma till Sverige.

– Det var så många orosmoment på vägen som kunde gå snett. Visum, tillstånd att passera över Allenbybron till Jordanien, inbjudningsbrev, papper och åter papper... suckar Shurouk.

Nervös väntan var det också för det svenska gäng från Värmdö gymnasium som arbetat flera månader med att förbereda besöket. Sara, Karl, Kate, Maja och Maria går tredje året i gymnasiet och har valt detta speciella projekt som sitt självständiga arbete. Tack vare eldsjälar till lärare och med stöd från Palestina-grupperna i Sverige har det gått att genomföra. I februari nästa år kommer de svenska studenterna åka till Palestina.

Ungdomarna har inte lämnat Ramallah på flera år

De fyra palestinska ungdomarna är mellan 17 och 20 år och de flesta av dem har inte lämnat Ramallah på flera år. Under sitt två veckor långa besök i Sverige har de bott i de svenska studenternas familjer.

De har hunnit med att berätta om sina upplevelser många gånger, främst för gymnasieklasser, men också vid öppna möten i Stockholm, Varberg och Falun. Det sista framträdandet hölls på ett fullsatt Zenit, Sidas ungdomskafé i Stockholm. De tycker att de blivit mycket väl bemötta vart de än kommit, även om intresset naturligtvis varierat från klass till klass.

– Jag trodde att det skulle vara svårare att berätta om vår situation. Vi är förvånade över att de svenska studenterna är så kunniga och att många känner starkt med det palestinska folket, säger Hindh.

Studentutbyte med Palestina

”Vi har kunnat prata med varandra om allt.”

Vi var många som drog en lättnadens suck när Hindh, Shurouk, Kholoud och Ayman landade på Arlanda efter två dagars resa från Ramallah på Västbanken via Jordanien och Frankfurt. Äntligen var de i Sverige! Trötta men glada.

Ayman berättar att han lärt sig mycket av att tala om sin situation och att se hur svenska ungdomar lever har gett honom vidare perspektiv. Plötsligt framstod sådant som han aldrig tidigare reflekterat över, som omänskligt och onormalt.

– Det var en konstig känsla att åka till Falun i tre-fyra timmar utan att se en enda militär och det har varit en fantastisk känsla att åka runt i Stockholm utan att behöva bli ifrågasatt. Förtrycket blev synligt när jag berättade om min vardag.

När de fick möjligheten tvekade de aldrig

Förutom att besöka skolor har de träffat Palestinska föreningen i Stockholm och i Södertälje, besökt moskén i Borlänge, gjort studiebesök på Scania och Tekniska Högskolan. Miljöpartisten Gustaf Fridolin som är en av de yngsta parlamentsledamöterna i Sverige visade runt i riksdagen och berättade om när han blev gripen av israelisk militär i samband med en demonstration mot muren.

När Hindh och de andra fick möjligheten att åka till Sverige, tvekade de aldrig. De såg chansen att få vara med om ett stort äventyr, och samtidigt göra något bra för sitt land.

– Jag såg det som en bra möjlighet att få veta hur andra ungdomar lever och tänker, och det har känts jättebra att få möjligheten att berätta om vår situation för så många människor, säger Hindh. Det är det minsta jag kan göra för mitt folk.

Drömmer om att plugga utomlands

Kholoud håller med. Hon drömmer om att plugga utomlands några år för att sedan återvända hem till Palestina. Den här resan kändes som ett steg på vägen, att se hur människor i Europa lever och samtidigt göra något för Palestina. Hon är stolt

över sin och sina kompisars insats och tror att deras berättelser påverkat folk att arbeta för fred och rättvisa.

Trodde inte att svenskarna skulle vara så gästvänliga

De svenska och de palestinska ungdomarna tycks överens om att det bästa med projektet var att de lärt känna varandra och blivit vänner för livet. Innan de träffades hade de målat upp bilder av hur de andra skulle vara.

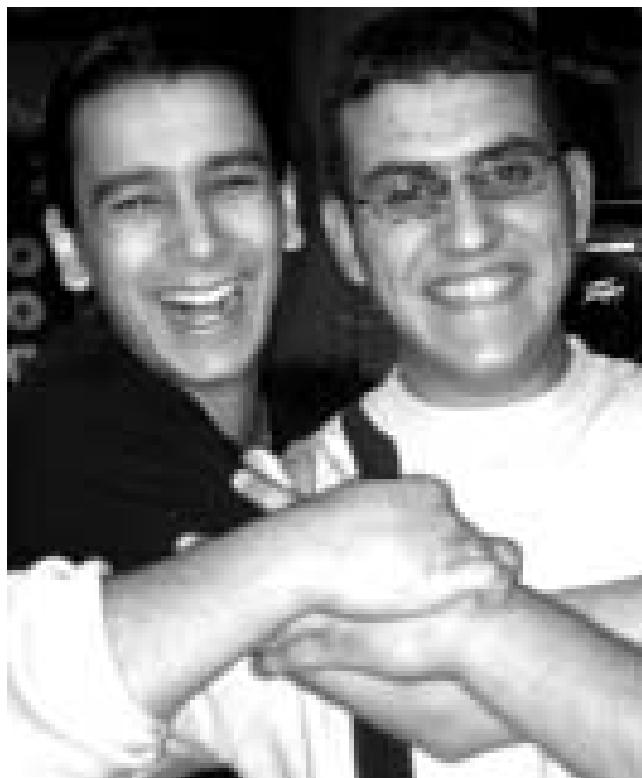
De palestinska ungdomarna trodde inte att svenskarna skulle vara så gästvänliga som de visade sig vara och de hade inte kunnat drömma om att de skulle mötas av så mycket värme och glädje. Maja berättar att hon förväntade sig att de palestinska ungdomarna skulle vara mer nedstämda och blev förvånad när de skrattade och skojade så mycket. Sara säger att hon fått en ny bild av palestinier, framför allt av palestinska kvinnor.

– Det finns så mycket fördomar om araber och framför allt om muslimska kvinnor, att de skall vara förtryckta. Nu har man fått se med egna ögon att det finns självständiga tjejer i Mellan-östern. De har berättat om sina mammor som verkligen är starka personer som ingen sätter sig på.

Alla erkänner att de blev förvånade över att de är så lika trots att de kommer från så väldigt skilda bakgrunder.

– Vi har kunnat prata med varandra om allt, säger Kate. Det trodde jag inte innan.

– I grund och botten trodde jag att vi skulle vara lika, säger Karl. Men inte PRECIS lika!

Karl och Ayman. "Det tog bara fem minuter, sedan kände jag mig som en i Karls familj".

Text och foto

Anna Wester

I februari kommer de svenska studenterna att åka till Palestina.

Kholoud och Maja. "Vi är förvånade över hur mycket svenskarna känner med oss palestinier. Det hade vi inte väntat oss". Kholoud Abid är aldst av de palestinska gästerna. Hon är 20 år och studerar vid Bir Zeituniversitetet.

www.palestina.nu

På väg från Jerusalem mot Nablus, vägspärren vid Qalandia mellan Jerusalem och Ramallah. Ovan och till vänster.

Ockup

På nyheterna meddelar de att en 16 årig pojke från ett flyktingläger utanför Nablus har utfört en självmordsattack. I Tel Aviv tog han på måndagen med sig tre oskyldiga och okända israeler i döden. Tidigt tisdag morgon går israeliska soldater in i lägret och spränger huset som pojkens familj bor i. Då står det klart för mig att pojken kom från New Askar Camp. PGS projekt med aktivitetscentret för barn och ungdomar, som jag är ansvarig för, finns i New Askar Camp.

Aktivitetscentret är det som tidigare var bibliotek och datortek i lägret. Hitintills har det varit en stolthet att ingen självmordsbombare kommit från New Askar. Vi har pratat mycket om det när jag besökt New Askar. Lägerkommitténs inställning är just att barnen i lägret måste få möjlighet att vara glada mitt i eländet. Och att glada barn blir starka människor, starka människor blir inte självmordsbombare.

Visst vet vi att självmordsbombattacker är ett uttryck för den yttersta desperationen och att ju längre ockupationen fortsätter och ju värre nätet av kontroll och förödmjukelser i det dagliga livet blir, desto mer ökar desperationen. Men att ta med andra civila i döden som hämnd kan aldrig vara rätt.

Soldaterna sköt pojken uppifrån berget

Jag ringer till Amjad i lägret. Som alltid får vi fråga om flera gånger för att förstå varandra. Varken linjen eller språket är de bästa. När jag beklagar vad som hänt den unge pojken, svarar Amjad:

– Ja, han var bara 12 år och kom från Old Askar, men sköts här i New Askar när han var på väg hem från aktivitetscentret, i backen nedanför huset. Soldaterna sköt honom uppifrån berget.

– Va? Han var ju 16 år, säger jag, självmordsbombaren.

– Jaha, du menar det, det var väldigt sorgligt, säger Amjad. Han kom från en fattig familj här i lägret och hans farbror var en av dem som sköts till döds, då under belägringen i april 2002. Det är svårt att prata om det just nu.

Men att den 12 åriga pojken blivit dödad, skjuten av de israeliska soldaterna som bevakar Nablus och lägret uppifrån det

höga berget, samma dag som självmordsattacken i Tel Aviv, det hade i alla fall jag inte hört något om på nyheterna.

Soldaterna är förskansade bakom en cementmur

Tre veckor tidigare stod jag i den stora vägspärren Huwara, som är det enda sättet att "legalt" ta sig in i Nablus. Sedan jag var där senast har israelerna byggt ut den med fällor och karusellgrindar, som den man kommer ut från Skansen genom. Yvonne Fredriksson och jag från PGS, köar med vårt bagage.

Vi har tänkt stanna några dagar hos Amjad och de andra i New Askar Camp. Vi kånkar också på en röd jättekasse med böcker, spel och presenter till barnbiblioteket i centret och till familjerna vi bor hos. Jag, min idiot, hade bland annat köpt ett ishockeyspel. Inte det största, men stort. Nu tränger vi oss igenom en av grindarna. Står lite osäkert i fällan och väntar på ett tecken från soldaterna tio meter längre bort, som är förskansade bakom en cementmur och sandsäckar. Vi vinkas fram en och en. Det är inte kul att gå i en fälla med cementmurar och tak, rakt in mot en gevärspipa som hela tiden riktas mot en i ansiktshöjd.

Nej, vi kommer inte in till Nablus. Nej, de anser inte att ett papper från Sida om att vi ska besöka vårt Sidastödda projekt har någon betydelse. Snarare tvärtom.

– Do you want me to obey the Swedish government, säger en medelålders rätt argt kvinnlig soldat som håller i våra pass och papper.

– Go away!!

Bara någon enstaka tillåts passera

Ett gäng killar sitter i en inhägnad intill. Ingen tillåts resa sig eller prata, då ryter soldaterna åt dem och viftar med gevären. En efter en blir de knuffade tillbaka ut från vägspärren. Bara någon enstaka tillåts passera avspärningen in till Nablus. Vad vet jag, de kanske bor i staden eller i lägren intill. Vad jag inte heller fattar är hur israelerna kan ha rätt att bestämma om man ska få ta sig hem eller inte på palestinskt område. Nablus är palestinskt område, området runt Nablus är palestinskt om-

Männen köar för sig och kvinnorna för sig, men det finns också en mixad kö.

oation

Marchsum Watch, "Vägsparrsbevakningen" finns vid vägsparrar för att visa att de ser var som händer och de filmar övergrepp mot palestinier. Bilden tagen vid ett annat tillfälle. FOTO: Yvonne Fredriksson.

råde, till och med själva vägsparren är palestinskt område.

Israelerna får väl göra vad de vill på israeliskt område, bestämna och bygga murar, men inte på ett annat folks mark, kan man tycka.

Alla fält och berg är bevakade

Yvonne, jag och ishockeyspelet försöker ta oss in till Nablus på mer eller mindre fiffiga sätt men misslyckas. Alla fält och berg är bevakade. Till slut sätter vi oss med en kopp kaffe och tänker över situationen. Här är vi för dyra pengar, i syfte att efter alla regler besöka och se till de projekt för barn och ungdom som faddrarna inom PGS skänker pengar till, och Sida stöttar med svenska skattemedel.

Vi kan inte bara finna oss i den totala ignorans Israel visar oss. Tillbaka till soldaterna igen. Nu får vi veta att vi inte är "koordinerade". Till slut får vi telefonnumret till den ansvarige befälhavaren för vägsparrarna i Ramallah – Nablus området.

– Skicka fax med kopior på pass, Sidaskrivelsen, en redogörelse för vad ni ska göra och ansökan om att få passera, så tar det fyra dagar. När vi är tillbaka i Jerusalem på kvällen gör vi som befälhavaren sagt.

Mycket godtyckligt om man kommer ut eller inte

Dagen därpå stämmer jag möte med Amjad och Yousef i Ramallah. På väg dit ringer Amjad. De släpps inte ut från Nablus. Vi bestämmer att vi ska försöka träffas nästa dag igen. På måndagen träffar jag äntligen Amjad vid Manara, torget med alla lejon, i centrum av Ramallah. Jag undrar hur han kunde komma ut?

– Jo, nu har jag fyllt 32 år, säger Amjad. Han förklarar att om man har fyllt 32 år, är gift och har barn kan man komma ut. Ingen under den åldern släpps ut, sen kan det ändå vara mycket godtyckligt om man kommer ut eller inte. Inom palestinskt område alltså, in i Israel kommer man inte alls, inte utan mycket särskilda skäl.

Själv är jag lättad över att få lämna ifrån mig den stora röda väskan.

– Hjälp hur ska jag komma igenom vägsparren med allt det här...? skrattar Amjad. Vi får i alla fall några timmar på oss att prata igenom det pågående projektet och det nya, som vi ansökt om för tre år framåt.

Den hiskliga muren

På vägen tillbaka från Ramallah till östra palestinska Jerusalem måste vi passera den stora vägsparren vid Qalandia. Därifrån går den hiskliga muren åt tre håll. Till höger genom palestinskt område mot Israel, rakt fram mitt i huvudgatan mot Jerusalem, och märkligt nog till vänster mot Jordandalen, allt på palestinskt område.

För att passera ska man ha Jerusalem-ID utfärdat av israeliska myndigheter. Här har man en köfälla för kvinnor, en mixad och en för män. Att komma med bil är bara inte att tänka på.

Det tar lång tid att komma igenom och trängseln är stor, Yvonne och jag lyckas aldrig stå annat än sist i kvinnokön, därför håller vi oss till den mixade. Kvinnor med små och många barn, gamla med packningar, ungdomar på väg från skolan, ja alla står här och trampar, kanske varje dag.

Först kommer en karusellgrind, sedan ny fälla, genomsökning av väskor och så går man genom en metalldetektorbåge, ny karusellgrind, fälla och så kontroll av ID eller pass. Bakom den första karusellgrinden står en soldat och siktar rakt emot oss, hela tiden med höjt gevär. Fem i taget släpps igenom. Det är ett elände med kvinnor och barnvagnar, ibland måste de lämna ett litet ledset barn på andra sidan grinden för att krångla sig igenom med barnvagnen som fastnar överallt.

Ibland är stämningen mycket spänd, men vid ett tillfälle har en lång man, som ser ut att vara britt, kommit i fel kö, i kvinnofällan. Männen börjar ropa roliga kommentarer till honom, kvinnorna skrattar, mannen svarar och stämningen höjs. När han äntligen är framme vi karusellgrinden höjer han armarna och ropar med pipig röst mot kvinnorna som trycker på:

– Don't touch me! Don't Touch me!

Barnens dansgrupp i New Askar camp, utanför Aktivitetshuset.

Amjad är projektets inspiratör och grundare.

Alla gapskrattar och han får applåder. Soldaterna blir nervösa och får förstärkning.

Vardagen finns på båda sidor

På andra sidan löper den åtta till elva meter höga muren in mot Jerusalem och slutar i dag i Beit Hanina. Man undrar hur det är tänkt, en hög mur mitt i huvudgatan, och på båda sidor är det palestinskt område. Det finns fortfarande hål på några ställen där folk kan kila igenom från ena sidan till den andra. Deras vardag finns på båda sidor. Nu är en lyftkran på väg att passa in den sista cementpelaren, som stänger igen muren. Vi pratar med en man som sammanbitet ser på.

– Mina döttrar är i skolan på andra sidan. De har gått igenom öppningen. Nu vet jag inte hur det ska gå. Ska de gå längs muren till vägspärren vid Qalandia, ska de gå till Beit Hanina? Eller är det kanske andra planer på gång med marken på andra sidan, där skolan ligger?

När vi går ställer han frågan vi alla vill ha svar på:

– Varför gör inte omvärlden något?

Tillbaka till vägspärren

Efter fyra dagar åker vi tillbaka till vägspärren Hawara för att komma in i Nablusområdet. Lite har vi funderat över om vi skulle ringa befälhavaren och fråga om vi fått tillstånd, men alla säger att man på de israeliska myndigheterna alltid kategoriskt nekar till att man fått något faxmeddelande. Dessutom har ingen tidigare hört talas om det här förfarandet, att behöva vara "koordinerad" för att komma in i Nablus. Till Gaza har det varit så sedan den andra Intifadan startade hösten 2000. Någon berättar om hur en organisation tröttnade på att aldrig få något fax bekräftat och satte sin fax på "repeat". Efter en dag ringde den israeliska militären från Gaza Eretz och bad dem vara så snälla sluta skicka fax, deras linje blev helt blockerad: "Bra, vi ville bara veta att vårt fax nått fram."

När vi når Hawara undrar vi om vi kan passera:

– No, you have been here before. GO AWAY! svarar soldaterna. Särskilt påstridig är den argstinta kvinnan som vi också träffade förra gången. Eftersom vi inte tänker gå därifrån utan att ha talat med befälhavaren, blir vi visade åt sidan och står utanför en inhägnad där unga palestinska män sitter under bevakning.

Vi får sällskap av fyra israeliska kvinnor som tillhör Marchsum Watch, alltså "Vägspärrsbevakningen". De finns vid vägspärrar för att visa att de ser var som händer och de filmar övergrepp mot palestinier. Det är en ny israelisk kvinnofredsörelse värd all respekt. I israeliska tidningar har det förekommit annonser med hot mot dem som till exempel: "Vi vet vilka ni är och var ni bor".

Kvinnorna berättar att den arga damen egentligen är israelisk bosättare som gör frivillig tjänstgöring i vägspärren och att det är vanligt. När kvinnorna åker byter vi telefonnummer och de ringer senare för att höra hur det gått för oss.

Vi ringer befälhavaren som svarar att han inte fått vårt fax, lustigt nog. Under den närmaste timmen ringer vi honom var tionde minut och till slut lovar han komma till Huwara inom en kvart. Soldaternas bemötande blir omedelbart annorlunda och mycket artigt. Dessutom spelar de upp ett spel för oss genom att lägga armen om en ung man som de avvisar, de ler och liksom kramar iväg honom åt det håll han kom ifrån.

Befälhavaren kommer och hälsar artigt, beklagar att det måste ha varit något fel på faxen och visst känner han till Sverige och visst känner han till Sida: "Welcome, welcome". Vi kastar en blick mot soldatbåset när vi passerar, men tyvärr har den arga bosättardamen flytt fältet.

Äntligen i New Askar

Äntligen är vi i New Askar och träffar alla. Amjad berättar att när han kom tillbaka från vårt möte i Ramallah bad han kvinnorna i kön vid vägspärren om hjälp att bära igenom böckerna och paketen med spel och presenter. Allt som låg i den stora röda väskan. Så ishockeyspelet kom fram tills slut.

Centret är fint och fullt av rörelse och aktivitet. Till skillnad från projektets gamla lokal, det lilla sunkiga biblioteket i mitten av det trånga lägret, ligger "Activity Center" i utkanten av flyktinglägret, högt och luftigt. När vi går nedför den soldränkta backen från centret med alla glada barn omkring oss vet vi inte vad som ska hända just här drygt tre veckor senare. Vi har inte en tanke på att israeliska styrkor högt uppe på bergen som omger Nablus, kan se varje steg barnen och vi tar.

Text och foto Margareta Sjöberg

Ett äldre par tar sig med stort besvär genom en springa i muren. Den går rakt genom Abu Dis ett samhälle som gränsar till Jerusalem. Bilden tagen i juli 2004 – idag kan muren inte passeras på detta sätt.

FOTO: Mia Gröndahl.

Internationella domstolen i Haag: "Muren strider mot folkrätten"

Den 9 juli gav den Internationella domstolen i Haag sitt rådgivande utlåtande rörande muren, som Israel bygger på Västbanken och runt Jerusalem. Domstolen förklarade att muren strider mot folkrätten, att Israel därför måste avbryta byggan- det och riva den mur som redan har byggts. Domstolen slår också fast att marken som har förstörts av murbygget ska åter- ställas och att de palestinier som lidit skada ska kompenseras. Domen beaktade samtliga Israels argument, i synnerhet rörande landets legitima krav på säkerhet. Om muren motiverades av säkerhetsskäl, så hade emellertid Israel kunnat bygga muren på sitt eget territorium, längs gränsen till Västbanken.

Men muren är byggd och fortsätter att byggas på ockuperad mark, i många fall långt in på Västbanken. Sammanlagt tas mer än 16 procent av Västbankens yta i anspråk av muren. Antingen direkt av det upp till 100 meter breda murområdet eller indirekt av den mark som hamnar mellan muren och grän- sen till Israel. Det är helt enkelt olaglig annektering av mark.

Olaglig enligt Israels HD

Genom att muren byggs på ockuperad mark är det relevant att titta på de regler som gäller under okkupation, nämligen IV Genèvekonventionen. Enligt FN:s säkerhetsråd och generalför- samling är konventionen tillämplig på de av Israel ockuperade palestinska områdena. Till och med Israels egen högsta dom- stol har uttryckt samma uppfattning. Ändå gjorde Israel under domstolsprocessen gällande att så inte är fallet.

Muren bryter mot IV Genèvekonventionen genom att den innebär en omfattande förstörelse av privat egendom, enligt domstolen. Domstolen konstaterade också att Israels bosättningar på ockuperad mark är olagliga enligt konventionen, vilket tidigare konstaterats av både säkerhetsrådet och general- församlingen. Det är också USA:s och EU:s uppfattning.

Alla folk har rätt till självbestämmande. Att palestinerna är ett folk är helt klart, det har också Israel erkänt, som domstolen

kunde konstatera. Genom att muren byggs på palestinsk mark kränks palestinernas rätt till självbestämmande.

Etnisk rensning pågår

Är inte okkupationen i sig olaglig av samma anledning? Frågan var inte uppe till prövning i domstolen, men slutsatsen är gi- ven: Israels okkupation av Västbanken, Gazaremsan och Östra Jerusalem är olaglig eftersom den hindrar palestinerna från att utöva sin rätt till självbestämmande.

Domstolen påpekar dessutom att murbygget är ett brott mot palestinernas rätt till rörelsefrihet, arbete och mat. Palestiniernas rörelsefrihet är allvarligt inskränkt. På grund av muren hindras många palestinska bönder att bruka sin jord, andra kan inte nå sina arbeten, studenter kan inte ta sig till universiteten och barn inte till skolan. Stora delar av befolkningen är utestängda från hälso- och sjukvård.

Domstolen konstaterar att levnadsförhållandena är så försäm- rade för människor i de värst drabbade områdena att många redan tvingats flytta. Vidare att judiska bosättare flyttar in i deras ställe, vilket innebär att Israel strävar efter att förändra befolkningens sammansättning på ockuperat område, vilket också det är ett brott mot folkrätten. Med andra ord pågår et- nisk rensning på Västbanken och i Östra Jerusalem.

Slutligen kan sägas att domen uppmanar alla länder som un- dertecknat Genèvekonventionen, däribland Sverige, att ta sitt ansvar och se till att Israel följer folkrätten.

Henrik Carlborg

För mer information: Domstolens hemsida: www.icj-cij.org

Ove Bring, "Myter om Israels mur", DN 24/7 -04.

Per Gahrton och Henrik Carlborg, "Domen mot Israels mur tvingar oss att agera", AB 15/8 -04.

Ayman Rabi är Director General Palestine Hydrology Group. FOTO: Margareta Sjöberg.

Vattenfrågan måste lösas om en hållbar fred skall bli möjlig

Det råder stor brist på vatten för palestinierna på Västbanken och i Gaza. Femton procent av befolkningen på Västbanken saknar tillgång till kranvatten, de är helt beroende av regnvatten. Fyrtio procent av byarna är inte kopplade till vattensystemen. Israel har fortfarande total kontroll över vattenresurserna på Västbanken och avslår ständigt byarnas krav att bli kopplade till vattensystemet. Samtidigt har alla israeliska bosättningar på Västbanken så mycket vatten att de kan vattna sina gräsmattor och till och med ha swimmingpool.

Den orättvisa fördelningen av vatten har alltid varit en viktig orsak till spänningar mellan människor i området. Under den andra Intifadan som började hösten 2002 har situationen förvärrats. Israelisk militär har under den tiden förstört vattenkällor för flera miljoner euro. Det betyder att palestiniernas vattentillförsel har minskat med omkring 40 procent. Det händer också att militären stänger av vattnet helt för att straffa palestinska städer och byar.

Palestinierna får en tredjedel av sitt eget vatten

Den totala mängden förnyelsebart grundvatten på Västbanken och i Gaza uppskattas till 722 miljoner kubikmeter per år, men palestinierna får i dag endast använda 35 procent av vattnet. Resten leds in till Israel eller till de israeliska bosättningarna på ockuperad mark.

Det bästa sättet att få en bild över hur resurserna fördelas är att jämföra vattenförbrukningen per invånare mellan länderna i regionen. I Palestina används 93 kubikmeter per år och palestinsk invånare, medan motsvarande siffra i Jordanien är 244 och i Israel 344 kubikmeter vatten per person och år.

Bristen på vatten kan leda till att även ickekonventionella vattenkällor, såsom smutsigt eller bräckt vatten, i framtiden kommer att betraktas som viktiga resurser för palestinierna. Ännu har man dock inte börjat tappa sådant vatten.

Jordbruket drabbas hårt

Jordbrukssektorn står för en stor del av bruttonationalprodukten i Palestina och ger många arbetstillfällen. Jordbruket använder cirka 35 procent av palestiniernas totala vattentillgång på Västbanken och i Gaza.

Mängden förbrukat vatten har varit oförändrad de senaste tre åren, trots att behovet av vatten hela tiden har ökat. Konse-

kvensen är att palestinska bönder tvingas köpa vatten dyrt från israeliska företag som kontrollerar de flesta källorna. Därmed har kostnaderna för jordbruket skjutit i höjden och gjort det näst intill omöjligt för palestinska bönder att konkurrera med det moderna israeliska jordbruket. De ekonomiska förlusterna är stora och jordbrukets del av bruttonationalprodukten har stadigt minskat de senaste fem åren.

Tillgången på vatten varierar stort på de palestinska områdena. Alla större städer har tillgång till vatten, men inte tillräckligt och tillförlitligt, speciellt inte där man måste köpa vatten av israeliska företag.

Under sommaren minskar tillgången på vatten avsevärt. Ibland finns det bara vatten en gång i veckan, eller en gång i månaden. Och bara 60 procent av städerna har någon form av reningsverk.

Situationen är än värre på landsbygden, på Västbanken är 249 byar fortfarande utan vattenförsörjning och de byarna har inte något reningsverk alls.

En fredlig lösning är möjlig

Den orättvisa fördelningen av rent vatten mellan människor i området är en av de nyckelfrågor, som anses mycket känslig och måste behandlas med stor försiktighet och omsorg. Men oavsett hur svår och komplicerad situationen är, så är fredliga lösningar möjliga. Det måste bli en hållbar lösning på vattenproblemet i regionen, oavsett kostnad. Hur man än gör så blir en lösning billigare än fortsatt konflikt.

Vägen till fred och rättvisa

En rättvis fördelning av resurserna mellan människorna som lever i området är en förutsättning för hållbar fred och för att skapa förtroende mellan människor. Vägen till fred och rättvisa börjar med att någon i ett land sparar ett glas vatten, för att stilla törsten hos någon i ett annat land som lider brist på vatten. Det spelar ingen roll vilka fördrag som skrivs under, om de saknar folklig förankring. Därför är rätten till vatten, källan till liv, en viktig fråga när man vill skapa förtroende mellan länder så att människorna där skall få ett bättre liv.

Ayman Rabi

Översättning: Anna Wester

Läs mer på: www.phg.org

"Vägen till fred och rättvisa börjar med att någon i ett land sparar ett glas vatten, för att stilla törsten hos någon i ett annat land som lider brist på vatten."

Ett symboliskt folk mord

"Det är världens och speciellt Europas ansvar att agera, att stoppa Israels symboliska folk mord."

Dror Feiler. FOTO: Håkan Brunnström

Den israeliska statens sanktionerade mördande av palestinska ledare och det systematiska förstörandet av det palestinska samhället och dess institutioner kan beskrivas som ett symboliskt folk mord.¹

Vad är då ett symboliskt folk mord? Varje folk har sina symboler: nationella ledare och politiska institutioner, ett hemland, ett förflutet, framtid och hopp. Det representerar ett folk, en nation. Allt detta skadar, förstör eller förintar Israel för palestinerna.

Israel rövar bort palestinsk jord med bosättningar, vägar och den så kallade säkerhetsmuren. Så berövas palestinerna den sista territoriella basen för folkets drömmar och hopp om en självständig stat.

Med obönhörlig konsekvens förintar staten Israel såväl de palestinska ledarna som det palestinska folkets framtid och drömmar. Den israeliska premiärministern Sharons ursäkt är som vanligt terrorism: "Man kan inte samtala samtidigt som man utsätts för terrorattacker." Men när palestinerna deklarerade eldupphör i december 2001 och i juli 2003 vägrade Sharon att fortsätta fredsprocessen. I stället blev palestinerna gång på gång föremål för en förutbestämd mordisk politik.

Europas reaktioner på de senaste månadernas utomrättsliga avrättningar och förödelser av palestinska städer är tragisk: "Vi är bekymrade över det faktum att fredsprocessen har upphört." Den israeliska regeringen är inte intresserad av fred utan av palestinsk underkastelse.

Vad har hänt på den politiska arenan sedan Sharon kom till makten 2001? Vi har haft Mitchelrapporten, Zinniplanen, Tenetplanen och den så kallade vägkartan för fred, som lovade palestinerna en "temporär stat" år 2003 och en "självständig stat" 2005. Vad har hänt med alla dessa planer? Ingenting, i kombination med fortsatt SYMBOLISKT FOLKMORD. Alla dessa initiativ har kantrat på grund av devisen "Israels rätt att försvara sig". Vad är det som kan definieras som israeliskt självförsvar efter 37 år som ockupationsmakt? Hur kan israeliska aktioner som är ämnade att permanenta ockupationen definieras som försvar?

Palestinska attacker mot obehäpnade oskyldiga civila israeler (terrorism) är en reaktion – en fruktansvärd, omoralisk och politiskt förödande sådan. Men det är en reaktion. Vi måste angripa de bakomliggande orsakerna, inte bara stirra oss blinda på effekterna. Vi måste bekämpa ockupationen, terrorismens moder.

Efter Haagdomstolens utlåtande kan EU inte längre gömma

sig bakom deklARATIONER och ord. EU:s medlemsstater måste agera! Ett absolut minimum vore att EU och dess medlemsstater avbryter allt försvarssamarbete och suspenderar frihandelsavtalet med Israel.

Allt tal om en "fredsprocess" och "Israels rätt att försvara sig" är verktyg som Israel använder för att föra världssopinionen bakom ljuset och mörklägga det symboliska folk mord som Israels regering oavbrutet genomför. Först förstörde Israel den Palestinska myndigheten och dess institutioner. Nu krossas det som är kvar av visioner och hopp. Israel mördar palestinska ledare och vanliga medborgare – män och kvinnor, barn och gamla. Den israeliska regeringens politik förvandlar det palestinska folket till *shahider*, martyrer, och den israelisk/palestinska konflikten till ett heligt krig.

En sådan politik är mycket farlig. Den innebär en reell fara för det palestinska folkets existens men också för existensen av den israeliska staten och dess medborgare. Den är en fara för hela regionen och för världen.

Det finns inte längre någon ursäkt för passivitet! Det internationella samfundet bör hjälpa till att rädda Israel från sig självt.

EU bör agera och internera direkt och aktivt för att försöka förhindra att blodbadet fortsätter. Relationerna mellan judarna i Israel och Europa är komplicerade och det är hög tid att agera, men inte utifrån skuld utan utifrån vårt ansvar inför framtiden.

En av de åtgärder som bör vidtas är en internationell intervention med FN-trupper (inte amerikanska) för att skydda palestinerna från det israeliska våldet, men också för att indirekt skydda israelerna mot den katastrof som är i annalkande. Bara under internationellt beskydd kan man bryta våldsspiralen, genomföra fria val i Palestina och diskutera ett permanent fredsavtal.

Det är världens och speciellt Europas ansvar att agera, att stoppa Israels symboliska folk mord. Världen kan göra det och det är på tiden att visa att man verkligen vill göra det. Genom tystnad och passivitet blir Europa medskyldigt.

Dror Feiler

Ordförande för EJJP, European Jews for a Just Peace.

EJJP är en federation av 16 judiska grupper i åtta europeiska länder.

¹ Det är ett begrepp som Lev Grinberg, professor i sociologi vid universitetet i Bersheba i Israel, lanserade för ett år sedan.

Gör det själv - Upplev smakerna från Mellanöstern

Mezze; arabiska smårätter.
FOTO: Donald Boström.

Falafel är en av de mest populära maträtterna i Palestina. De ingår när man beställer in flera smårätter, mezes och det går att beställa i pitabröd med grönsaker och goda såser som vi är vana vid i Sverige. Falafel är också en populär maträtt i Libanon, Syrien, Jordanien, Israel och Egypten.

Falafel (6 personer)

225 g torkade kikärter, skalade och blötlagda över natten
60 g torkade bondböror
2-3 pressade vitlöksklyftor
3 finhackade schalottenlökar
½ tsk kummin
½ tsk malen koriander
1 msk finhackad persilja
1 tsk bakpulver
salt och peppar
olja till fritering

1. Mal de blötlagda kikärterna och bondböror i kvarn eller matberedare. Blandningen skall vara mycket finmalen.
2. Lägg blandningen i en skål tillsammans med alla de återstående ingredienserna utom oljan. Blanda ordentligt, täck över och ställ in i kylen i en timme.
3. Ta två matskedar av blandningen och forma den med våra händer till runda bollar. Låt dem vila i cirka 30 minuter.
4. Hetta upp oljan. Friterar falafeln i omgångar tills den blir gyllenbrun och genomkokt. Låt rinna av på skrynkligt hushållspapper.

Recepten kan variera lite, men här kommer ett som är värt att pröva. Godast blir det om man lägger kikärter i blöt själv, men numera finns kikärter på burk att köpa i så gott som varje livsmedelsbutik.

Anna Wester

Hummus be Tahini, Kikärtsröra (4-6 personer)

Hummus är ett måste till falafeln! Den passar också som pålägg och att dippa grönsaker i.

125 g torkade kikärter, blötlagda över natten
2 pressade vitlöksklyftor
1 ¼ - 1 ½ dl tahini
2-3 citroner
Lite olivolja till serveringen

1. Koka ärtorna, slå av vattnet och spara kokvätskan.
2. Skala ärtorna. Ett sätt är att trycka dem genom ett såll så att alla skal avlägsnas. Mal eller mixa dem till en smet. Tillsätt en del av kokvätskan. Spara några hela kikärter till garneringen.
3. Tillsätt pressad vitlök, tahini och saften från citronerna. Smaka av och justera smaken med tahina och citron om det behövs.
4. Häll över röran i ett grunt serveringsfat. Jämna till ytan med hjälp av baksidan på en sked och häll lite olivolja i mitten. Garnera med de hela kokta kikärterna och en kvist av mynta eller bladpersilja.

Handla direkt från Palestinagrupperna

Besök vår hemsida
www.palestinagrupperna.se
och se hela vårt utbud av böcker,
konsthantverk, sjalar m.m.

Palestinainsamlingen
pg 90 11 57-8
Bli fadder!

Palestinasjalar 120 kr

Konsthantverk från 60 kr

Ny!
Our Story.
Bildpresentation för data.
Power Point.
Pedagogisk genomgång
av historia och nutid ur
ett palestinskt perspektiv,
med fokus på
apartheidmuren. Tal av
Dr Mustafa Barghouthi.
240 kronor.

CD-skivor. Al Baraém 100
kronor. Palestina mitt land
100 kronor.
Ny! Maxisingel *Palestina*
Fyra hip hop-låtar, 50
kronor.

**Beställ från Palestinadistribution på
www.palestinagrupperna.se/bokhandel**

Fotboll i murens skugga. Apartheidmuren går rakt igenom Abu Dis alldeles i kanten av fotbollsplanen. Ironiskt nog har planen blivit bättre eftersom muren ger lä för den kraftiga vinden. FOTO: Jan Edquist.

Ung i Abu Dis:

”Soldaterna har tagit mig många gånger på vägen till Jerusalem.”

Sommaren 1999 var ett palestinskt fotbollslag med ungdomar från Abu Dis på besök i Sverige. Det var början på ett framgångsrikt ungdomsprojekt initierat av PGS. Hur har det gått för killarna i laget? Jan Edquist, som är projektansvarig, intervjuade alla killarna på plats i Abu Dis i somras.

De som valdes ut för att representera Abu Dis Youth Club var vanliga ungdomar duktiga på fotboll, men de valdes också för att de kunde engelska.

Abu Dis ligger på Västbanken, några kilometer från Jerusalem. Man kan se Jerusalem med blotta ögat härifrån, men bara två av killarna har fått tillstånd av israelerna att resa till Jerusalem (en med amerikanskt pass).

Mohammed

Hur lever du under ockupationen? Jag går inte ut ensam. Ibland är det svårt att komma till universitetet på grund av alla vägspärrar. En gång blev jag slagen av soldaterna.

Hur kan det bli fred? Jag tror inte på fred. Vi måste slåss för att få vårt land. Vi sluter ofta vapenstillestånd men Israel bryter mot sådana avtal. Om vi får ett avtal enligt 1967 års gränser skulle det bli fred, men Israel kommer inte att acceptera det.

Ali

Hur lever du under ockupationen? Det är svårt att leva här, jag ser ingen framtid. Soldaterna vid universitetet tog mig utan anledning. De slog och slog mig mot en dörr. Jag har inte varit i Jerusalem på fyra år. Jag kan åka till Jeriko, om det inte är avstängt.

Dina planer för framtiden? Jag vill ha ett jobb i bank, men jag tror inte att jag kan få det. Helst skulle jag vilja arbeta i Europa. Vi palestinier är inte väl sedda i Arabvärlden. När jag hittat ett jobb vill jag gifta mig.

Hur kan det bli fred? Det är omöjligt. Israel lämnar aldrig Västbanken och Gaza även om Sharon avgår. Under tiden före Sharon byggdes många nya bosättningar trots Osloprocessen.

Fouad

Hur lever du under ockupationen? Jag blev tagen en gång av soldaterna och blev slagen. Jag kan resa till Jeriko och Ramallah, om vägspärrarna inte är stängda, men inte till Jerusalem.

Hur kan det bli fred? Jag tror inte Israel går med på att återgå till 1967 års gränser. Om det sker så kanske det blir fred.

Mahmoud

Dina planer för framtiden? Jag vill studera sport om jag klarar gymnasiet. Finns det sedan jobb stannar jag här.

Hur kan det bli fred? Det blir aldrig fred. Om Israel återgår till 1967 års gränser hoppas jag på fred.

Yousef

Hur lever du under ockupationen? Det är mycket svårt, framförallt är det psykiskt jobbigt. Jag har blivit tagen och slagen mer än tio gånger.

Dina planer för framtiden? Jag studerar farmakologi på universitetet i Abu Dis. Eventuellt kommer jag att komplettera med studier till ingenjör eftersom det är svårt att få jobb.

Kan det bli fred? Jag tror inte det blir fred. Vi har försökt skapa fred med dem i elva år utan att få ut några fördelar. Om vi hamnar inom 1967 års gränser kommer vi fortfarande att ut sättas för ockupation.

Ahmed

Hur lever du under ockupationen? Det är mycket problem och en svår situation. Det tog mig hårt när soldaterna sköt ihjäl

min vän Fady, (se text här intill). Vi har alltid varit bästa kompisar. Normalt skulle jag kunna bo i Abu Dis och pendla till Jenin. Men vägspärrarna gör det omöjligt. I Jenin står det ofta stridsvagnar vid dörren. Jag har blivit tagen av soldaterna tre gånger. En gång i Jenin blev jag fastbunden i en stol med benen och armarna bakåt i två dygn, och slagen under tiden. En natt fängslades jag i Abu Dis.

Dina planer för framtiden? Jag vill studera vidare och helst doktorera i Tyskland. Jag går på universitetet i Jenin och vi har haft studentutbyte med Tyskland.

Tareq

Hur lever du under ockupationen? Det är mycket svårt och komplicerat. Jag blev tagen i Jerusalem och var fängslad under några timmar. I Abu Dis har jag blivit tagen och slagen fyra, fem gånger utan anledning. Jag kan åka till Jerusalem eftersom jag har amerikanskt pass.

Dina planer för framtiden? Jag vill studera fordonsteknik på universitetet.

Hur kan det bli fred? Det finns ingen fred. Om Israel drar sig tillbaka till 1967 års gränser kanske det blir fred, men det kommer inte att inträffa.

Mohammed

Hur lever du under ockupationen? Vi kan inte leva så här – vi är diskriminerade. Muren är ett stort problem, den har skiljt oss från våra släktingar. Vi bor här som fångar. Jag har aldrig provocerat soldater och har inte blivit tagen av dem.

Dina planer för framtiden? Jag vill arbeta utomlands, helst i USA efter studierna här.

Faisal

Kan du resa? Jag kan inte åka till Jerusalem och ofta är det svårt att ta sig till Jordanien. Jag åker dit för att flyga till Egypten för mina studier.

Dina planer för framtiden? Jag vill bli advokat eller polis och komma till England för att fortsätta mina studier. Till Västbanken ska jag återvända för att arbeta, även om det inte blir fred.

Hur kan det bli fred? Jag kan inte se någon fred. Även om Israel återgår till 1967 års gränser finns det många palestinier i Libanon och här på Västbanken som är flyktingar från till exempel Jaffa och Haifa.

Asmael

Hur lever du under ockupationen? Det är hemskt. Jag har inte blivit tagen av soldaterna, men som alla andra har jag blivit utsatt för tårgas och ljudbomber.

Kan du resa? Jag kan inte åka till Jerusalem. Det är svårt att ta sig till Ramallah och Jeriko och jag har inte varit utanför Abu Dis på tre år.

Dina planer för framtiden? Jag vill gifta mig och jobba i Europa.

Hur kan det bli fred? Ockupationen måste avbrytas och 1967 års gränser måste gälla, men det kommer Israel inte att acceptera.

Zied

Hur lever du under ockupationen? Jag har blivit tagen och slagen av soldaterna i Abu Dis många gånger.

Kan du resa? Jag kan inte ta mig till Jerusalem. Om man är

Fady Bahar 1987-2004

Fadys pappa: Fady blev aldrig tagen av soldaterna innan han sköts till döds. Han var aldrig arresterad. Fady var fredlig och kastade aldrig sten. Han höll på mycket med fotboll, folkdans och simning. Fady ville studera i Sverige.

Hur dog Fady? Soldater från Hebron hade avlöst tidigare soldater här. Ingen stenkastning hade förekommit. Fady hade

varit på ungdomsklubben när soldaterna kom. Han blev rädd och sprang. På femton meters håll sköt de honom i nacken och kulan gick ut genom ögat. Soldaterna hade kunnat gripa honom utan att skjuta. Bilden visar när Fady var på besök i Örebro 1999. Här har han fångat en liten fisk i Svartån. FOTO: Lasse Thornberg.

under 42 år får man inga tillstånd att resa till Jerusalem. Soldaterna har tagit mig på vägen till Jerusalem många gånger. Jag blev slagen och varnad att nästa gång får jag fem månaders fängelse och böter. De tvingade mig att skriva under papper på att jag inte ska försöka ta mig till Jerusalem. Det är svårt att åka till Jeriko eller Ramallah ibland på grund av vägspärrarna.

Dina planer för framtiden? Jag vill fortsätta mina studier. Jag vill lämna Palestina på grund av ockupationen och söka arbete i Europa eller i arabvärlden.

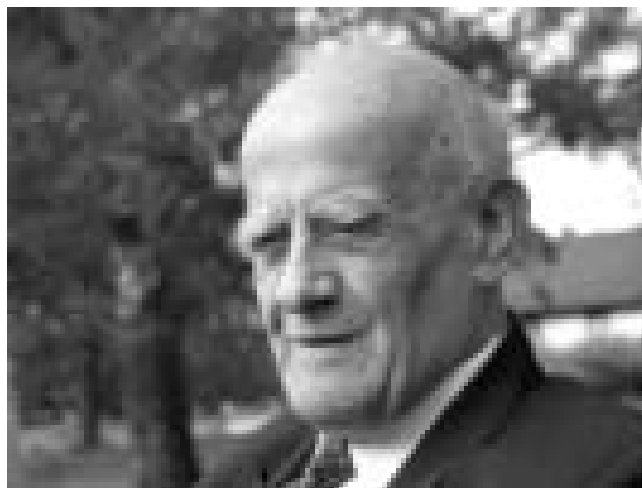
Hur kan det bli fred? Det är svårt att leva med Israel. Vi vill ha fred. De vill inte ha fred Om Israel lämnar Västbanken, Gaza och Östra Jerusalem kan det bli fred.

Hela laget på plats i Abu Dis 1999. FOTO: Donald Boström.

Mustafa Barghouti, läkare från Ramallah och grundare av PMRS och oppositionspolitiker. Hans föreläsning om Sharons "reträttplaner" från Gaza var ett enda stort avslöjande – Israel blir kvar!

Heidar Abdel Shafi, läkare från Gaza. Fredsförhandlare i Madrid 1991. Starkt kritisk mot Osloprocessen. "Vi hade kommit längre än Oslo någonsin gjorde – när vi avbröts".

Dror Etkes, från Peace Now är expert på bosättnas verksamhet. Han menade att det finns "röda linjer" som det aldrig går att få det israeliska folket att passera – en sådan är rätten för palestinaflyktingar att återvända till dagens Israel.

Viktiga möten på Sjövik

Under tre dagar i maj möttes människor med olika bakgrunder från olika delar av Sverige, från Palestina och från Israel för att diskutera framtiden för palestinier och israeler. Med obeskrivligt intressanta gäster och mycket engagerade deltagare kunde det inte bli annat än fruktbara och konstruktiva diskussioner.

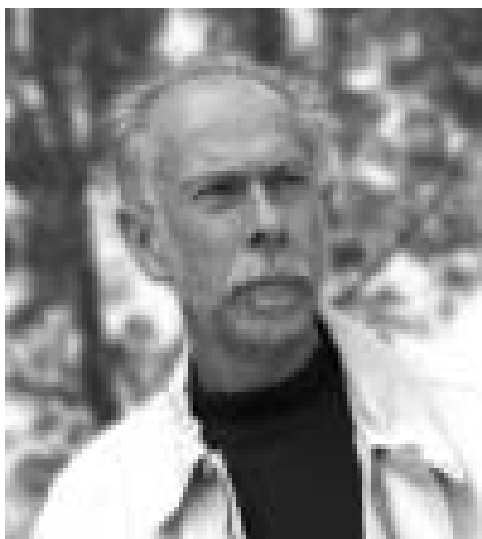
Dr Heidar Abdel Shafi från Gaza som var ordförande för den första fredsförhandlingen i Madrid, Mustafa Barghouti som är en viktig ledare i det civila palestinska samhället och Dror Etkes som är bosättarexpert på den israeliska fredsorganisationen Peace Now var några av de långväga gästerna.

Birgitta Elfström och Arne Malmgren från Internationella Juristkommissionen och Dror Feiler var några av de svenska föreläsarna.

Arrangörer var Sjöviks folkhögskola, Judar för Israelisk Palestinsk Fred, Palestinska föreningen i Stockholm, Studieförbundet Bilda, Palestinagrupperna i Sverige m.fl.

Anna Wester

FOTO: Håkan Brunnström

Arne Melander och Birgitta Elfström är jurister på Migrationsverket gjorde ett beljublat framträdande med sin föreläsning om palestinska barn i israeliska fångelser.

PGS på Internationella Torget

I år var det fler organisationer än någonsin från Solidaritetsrörelsens hus i Stockholm som ville vara med i den gemensamma montern på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. Hela tolv föreningar samsades under rubriken "Välj dina ord". Monterväggen var prydd med en stor magnetavla där besökarna kunde skriva små visdomsord med färgglada bokstäver.

Nytt för året var också att vi flyttade in på Internationella torget, där stora organisationer som Sida och UD finns tillsammans med små föreningar som Kvinna till Kvinna och Rättvisemärkt. På Torget är det budskapet om en bättre och rättvisare värld som skall säljas, vilket blir en kännbar kontrast i jämförelse med kommersen bland bokförlagen på våningen under.

Det var ett härligt myller på torget med aktiviteter på två scener. Att intresset för Palestinafrågan var större än tidigare märktes genom den strykande åtgången av vår då nytryckta tidning Palestina Nu med tema Muren och av alla intresserade som ställde frågor och intresset märktes inte minst av de välbesökta föredragen.

PGS hade två programpunkter. På stora scenen höll Per Gahrton ett samtal med Jeff Halper från Israeli Committee Against House Demolitions om omvärldens ansvar för konflikten. Cecilia Uddén var moderator. Jeff Halper som var inbjuden av Svenska Kyrkan fokuserade på Israels ansvar, medan Per Gahrton talade om Sverige och EU:s roll i konflikten. Fullt med besökare var det också när frilansfotografen och journalisten Mia Gröndahl framträdde på bildscenen. Hon visade nytagna bilder från Västbanken och gav ett mycket starkt och känslofullt vittnesmål om den svåra situation som råder för de palestinska barnen.

Andra organisationer uppmärksammade också Palestinafrågan. Helena Johansson som är internationell sekreterare på TCO höll ett föredrag med rubriken "Riv Muren!" och journalisten Birgitta Albons var inbjuden av Kvinna till Kvinna för att tala om sina möten med kvinnor på Västbanken.

Medlemmar ur Göteborgsgruppen var givetvis på plats under mässan för att dela ut material och ta emot besökare i montern.

Beställ tidningar och vykort direkt
från PGS mot portokostnad:
PGS
Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm

PGS uppvaktar makthavarna

Inför utrikesminister Laila Freivalds besök i Israel skrev Per Gahrton ett öppet brev där PGS beklagade att hon valt att inte besöka de palestinska områdena. När Israel inledde sin brutala offensiv i Gaza i början av oktober skrev PGS återigen till utrikesministern, den här gången med krav på att Sverige agerade mot våldsupptrappningen. "Upptrappningen av det israeliska våldet mot civila palestinier i Gaza visar än en gång att fredsprocessen helt har avstannat och att Sharonregimen inte har några seriösa avsikter att följa FN:s beslut och utrymma samtliga ockuperade områdena så att en suverän palestinsk stat kan bildas", skrev Per Gahrton.

När sju f.d. utrikesministrar skrev en gemensam debattartikel i DN (29/10) med en önskan om ökad svensk aktivitet för fred i Mellanöstern skrev PGS ett brev till statsminister Göran Persson och frågade om regeringen kommer att följa deras råd. Utrikesutskottets ledamöter fick samma brev med uppmaningen att följa upp frågan i riksdagen.

I samband med att Mordechai Vanunu sökte asyl i Sverige skrev PGS ett pressmeddelande där Per Gahrton sade att Sverige borde känna sig smickrat över att han väljer just vårt land för asyl.

När president Arafat insjuknade svarade förbundet på de märkliga uttalandena om att han skulle få lämna Ramallah för vård, men utan garantier att komma tillbaka. PGS krävde att "Israels skamliga försök att utnyttja den palestinske presidenten Arafats sjukdom för att bli av med honom måste stoppas genom internationellt agerande". När det stod klart att Arafat var mycket sjuk och att han nog skulle avlida inom en snar framtid, skickade förbundet ut ett pressmeddelande: "Vid Arafats bortgång är det enda sättet för världen att på ett välavvägt sätt hedra minnet av den palestinske ledaren som trots alla misstag ändå väl kvalificerade sig för Nobels Fredspris, att nu genom en bred internationell insats bidra till att en demokratiskt vald efterträdare kan utses."

Kampanj mot muren

Många aktivister och grupper har varit enormt flitiga när det gäller att dela ut tidningen om muren och de vykort som förbundet tryckt upp för att skicka till UD. Göteborg, Lund, Falun och Stockholm är några av de grupper som hittills spridit tusentals tidningar och vykort.

Anna Wester

Landet Runt

Ordföranden på turné

”I Murens Skugga – 37 år av ockupation Vad kan vi göra här?”,
”Palestinsk stat eller fler Mellanösternkrig?”.

Under hösten har Palestinagruppernas ordförande Per Gahrton varit runt i landet och haft öppna möten och berättat om sitt mångåriga arbete för Palestina. Det är PGS lokala grupper som har stått som värdar och planerat och marknadsfört mötena. Flera grupper har under de senaste åren ökat både när det gäller antalet medlemmar och aktiviteter. Pers besök har varit mycket uppskattade och gett flera av grupperna välförtjänt uppmärksamhet. Det blev en bra möjlighet för medlemmarna att lära känna PGS ordförande och för Per att få en inblick i aktiviteterna runt om i landet.

I Sundsvall arrangerades mötet i samarbete med ABF Sundsvallsorten under Demokrativekan där. Rune Ljunggren som är kontaktperson för Sundsvallsgruppen är nöjd med mötet: ”Det var ett positivt möte, med blandad publik”. I Umeå fick gruppen uppmärksamhet i de stora lokala tidningarna före mötet när de blev nekade att boka lokal för mötet med motiveringen att ”frågan är för känslig”.

I Uppsala har det valts en ny styrelse, så där blev mötet i Missionsförbundets lokaler en inspirationskväll för den kommande verksamheten.

Möten har också ordnats av lokalgrupperna i Varberg, Stockholm och Stockholm Nordost.

Re:Orient

Palestinagrupperna i Sverige fanns som alltid på plats under årets Re:Orientfestival på Mosebacke i Stockholm. Många Stockholmsaktivister deltog bakom bokbordet. Och som vanligt så var julivädret opålitligt med strålande sol ena minuten och ösregn nästa.

Vatten i Palestina – en mänsklig rättighet

Tillsammans med FIAN – Food First Information & Action Network ordnade PGS ett seminarium om vattensituationen i Palestina. Mötet hölls i ABF-huset i augusti i samband med Stockholm Waterweek. Ayman Rabi från Palestine Hydrology Group talade tillsammans med Miloon Kothari som är FN:s specialrapportör för rätten till bostad, ett uppdrag som också inkluderar rätten till vatten. Seminariet belyste vattenfrågan både ur ett aktivistperspektiv och ur ett människorättsperspektiv.

Metall sätter press på regeringen

Den svenska regeringen måste verka för att Israel följer FN:s och Internationella domstolens beslut och upphör med byggandet av muren, river de delar som byggts, återlämnar konfiskerad mark samt kompenserar för förstörd egendom. Det sade Metalls kongress i ett uttalande den 9:e september. Om inte detta sker måste sanktioner mot Israel införas. Läs hela uttalandet på Metalls hemsida under Kongress 2004: www.metall.se.

Stående manifestationer i Lund. På Stortorget i Lund är det demonstration varje lördag kl. 12.30 till 13.30.

FOTO: Joanna Heilig

Gudstjänst för rättvis fred

På FN-dagen som också var 20:e söndagen efter trefaldighet hölls en temamässa i Gustav Vasa Kyrka, Stockholm. Biskop Caroline Krook höll sin predikan inom temat en rättvis fred i Mellanöstern. Efter mässan hölls en manifestation där bland annat en dansgrupp från Palestinska föreningen i Stockholm uppträdde och Gustav Ödqvist som är präst i Svenska Kyrkan höll tal.

Filmkvällar på Södertörn

Palestinagruppen på Södertörns högskola har ordnat flera filmvisningar under hösten. På programmet stod dokumentärerna *Checkpoint*, *Jenin*, *Jenin* och *Gudomligt ingripande*. Den 27 oktober hade de ett seminarium där två ungdomar från Olof Palmes center var inbjudna att visa en film de gjort under sin resa i Palestina.

Utöver filmkvällarna har gruppen haft informationsmöte för att värva fler aktiva medlemmar och en kväll med plakatmålning inför demonstrationen som hölls i Stockholm på årsdagen av intifadan. ”Riv muren. Palestinagruppen på Södertörns högskola”, står det på den fina banderollen.

PGS:are cyklade för fred

Flera PGS:are har varit i Palestina och cyklat för fred. Två medlemmar från PG Nordost och två från PG Hedemora deltog i den grupp om tio personer som cyklade längs muren under ett par veckor nu i höst. Jan-Erik Romson från Hedemora var en av dem. Delar ur hans dagbok publicerades i Dala Demokraten: ”Tänk er att ständigt cykla upp och ner för vårt fjäll Städdjan i tropisk värme. Men naturen är ju obeskrivligt vacker! Överallt

Nabil El Sharif, Yvonne Fredriksson och Anna Wester i PGS tält vid årets Re:Orientfestival på Mosebacke i Stockholm.

på fälten går människor omkring och skördar sina oliver. En halv dag i Deir Qaddis deltog även Helge och jag i skörden – skuttade omkring i träderna och gjorde kanske lite nytta?”, skrev han bland annat. PG StockholmNordost planerar ett möte där cyklister visar bilder och berättar om sina upplevelser. Håll utkik på hemsidan!

Mur mot fred i Norrköping

Göteborgsfotografen Magnus Sundberg besökte Abu Dis alldeles utanför Jerusalem i oktober 2003 och januari 2004. Besöket har resulterat i fotoutställningen ”Mur mot fred”. Den 14 september presenterades utställningen på Arbetets museum i Norrköping.

Hungerstrejk i Uppsala

I Uppsala fortsätter Palestinagruppen att samarbeta kring Palestinafrågan med bland annat ISM, Palestinska Folkets Förening och Missionskyrkan. Torsdagen den 7 oktober inledde 14 palestinska flyktingar från Gaza en hungerstrejk i Missionskyrkans lokaler mot beslut om avvisningar från Sverige. Uppsalagruppen var med på det förberedande mötet och några var med under hungerstrejken för att hjälpa till och ge stöd.

Trivselkväll i Umeå

Umeågruppen har främst ägnat sig åt insamlingsarbete och medlemsvärvning under hösten, förutom att planera för Per Gahrtons öppna möte. I november ordnade gruppen en trivselkväll med palestinsk mat, dans och musik.

Aktiv arbetarrörelse i Skellefteå

Palestinagruppen i Skellefteå har sedan lång tid tillbaka ett väl fungerande samarbete med LO, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, SSU, ABF, S-kvinnor och Unga Örnar. Nu planeras gemensamma aktioner för att protestera mot muren. Det finns också planer på vänortssamarbete med Salfeetregionen, strax norr om Ramallah. För nästa år planeras stöd till ett lokalt center för barn, ungdomar och kvinnor.

Föredrag och studiecirkel i Sundsvall

Sundsvallsgruppen har förutom mötet med Per Gahrton ordnat ett offentligt möte med Sundsvalls FN-förening och studieförbundet Bilda. Stellan Bäcklund var inbjuden att berätta om sina tre månader på Västbanken som följeslagare i regi av Sveriges Kristna råd. Mötet var också tänkt som en start på en gemensam studiecirkel utifrån studiematerialet ”Ett land, två folk”.

PGS grupper

Falun Ziad Alkabbani 023-691 73

palestina-falun@telia.com

Göteborg Britt-Marie Olander 073-772 03 06

palestinagruppen-gbg@spray.se

Hedemora Britt-Marie Bergstedt 0225-126 53

Lund Kerstin Johansson 046-12 12 43

kerstinj@minpost.nu

Malmö Cecilia Arvidsson cecilia.arvidsson@home.se

Motala Lennart Carlsson 0141-537 69

lennart.carlsson.bona@folkbildning.net

Norrköping Klas Corbelius

corbelius@hotmail.com

Skellefteå Per Lindbäck 0910-385 94

per.lindback.49@metall.se

Stockholm Snorre Lindquist 08-99 44 14

snorre_lindquist@hotmail.com

Stockholm nordost Lasse Wilhelmson 08-756 06 07

wilhelmson@gmx.net

Stockholms Universitet Jaime Lopez 0737-88 16 05

jaifalastin@lycos.com

Sundsvall Rune Ljunggren 060-219 89

rune.ljunggren@spray.se

Södertörns Högskola Amina Makboul 0736-79 56 99

amina_makboul@yahoo.com

Umeå Magdalena Lundgren 090-13 38 52

magdalena.lundgren@fceduc.umu.se

Uppsala Eva Adler 018-55 66 28

evaadler@hotmail.com

Varberg Eva Persson 0340-67 05 72

evaperson@mbox302.swipnet.se

Örebro Stefan Coster 019-33 10 51

boidabo@spray.se

Östersund Christer Johansson 063-51 20 76

einarjohan@hotmail.com

Bokbord, föredrag och studiecirkel i Stockholm

Stockholmsgruppen har varit aktiva under hösten och ordnat bokbord vid diverse evenemang. De fanns på plats under vatten-seminariet på ABF-huset den 19 augusti och den 28 augusti vid en sympatihungerstrejk för palestinska fångar som ordnades vid Mynttorget.

Intifadans årsdag manifesterades med en demonstration på Sergels Torg som Stockholmsgruppen ordnade tillsammans med andra organisationer i Stockholm.

Stockholmsgruppen har bjudit in till två öppna möten. Mona Lisa Sundbom visade en sensationell film som hon varit med om att göra under sommaren om murbygget på Västbanken. Rebecca Abu Asba berättade om sin tid i Nablus flyktingläger och hur de där gör motstånd mot ockupationsmakten. I oktober hölls ett möte där Lotta Sjöström berättade om sina erfarenheter som följeslagare på Västbanken i Svenska Kyrkans regi.

För tredje gången har Stockholmsgruppen haft en studiecirkel i samarbete med ABF. Under fem torsdagskvällar har man träffats och fört livliga och fruktbara diskussioner om konfliktens olika aspekter.

Anna Wester

POSTTIDNING B

Palestinagrupperna i Sverige

Tegelviksgatan 40

116 41 Stockholm

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med den nya adressen på baksidan (ej adressidan)

Därför är jag Palestinavän

I Palestina lever människor. Ockupanter och ockupationskramare agerar efter motsatsen. Därför är jag Palestinavän.

Jag har sett med egna ögon hur israeliska soldater med stora bokstäver skrivit vid en checkpoint: "en bra arab är en död arab". Det centrala är att detta är helt naturligt. Israels ockupation kan bara upprätthållas genom att palestinierna inte betraktas som fullvärdiga människor. Den israeliska staten ger sig själv rätten att trakassera, tortera och mörda palestinier just för att de är palestinier. Vad är det om inte själva definitionen på en rasistisk politik?

Nu bygger Israel en apartheidmur som ytterligare förstör palestiniernas livsvillkor, en mur som blir ett groteskt monument över Israels rasistiska politik. Också detta är en logisk fortsättning på ett systematiskt söndermalande av palestinska utvecklingsmöjligheter. När israeliska soldater under inrullningen i Västbanken för två år sedan beslagtogs 50 år gamla studentexamina, stal vaccinationsregister och tömde bibliotek på böcker uppvisade man kolonialpolitik i sitt esse – att riva sönder civilisation under civilisatoriska tillrop.

Det som händer i Palestina är på många sätt avgörande för människor runt om i världen. Palestinierna gör inte bara motstånd mot sina egna bödlar och ockupanter. De gör motstånd mot en stat som står i första ledet i en aggressiv nykolonial våg. Då behövs solidaritet i ordets verkliga betydelse: gemensam kamp för gemensamma intressen.

Kampen för palestiniernas rättigheter är en kamp för mänsklig värdighet. Det handlar om vad man accepterar och vad man sväljer i tysthet. När Ariel Sharon i ett tal till nationen slog fast att Israel är i krig, sade han att detta är ett krig mot "vildar". Det är detta avhumaniserande av våra medmänniskor vi accepterar, om vi inte reagerar mot ockupationen. Den måste bekämpas av alla förnuftiga människor, i en bred folklig kamp. Annars öppnar vi för fler obehagligheter, också för oss själva. Då torpederas vår värdighet som människor.

Alltså är jag Palestinavän. För i Palestina lever människor.

Ali Esbati

